

Programación Docente de TUBA I-VIII

Ensinanzas Superiores de Música Titulo superior de música (ensinanzas reguladas polo decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

Disciplina Instrumento (I-VIII)

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	TUBA
CARÁCTER	MATERIA OBRIGATORIA ESPECÍFICA								TIPO DE CLASES	INDIVIDUAL
DEPARTAMENTO	VENTO METAL								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	J. CARLOS DÍAZ ÁLVAREZ
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	J. CARLOS DÍAZ ÁLVAREZ IGNACIO FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	HORAS DE CLASE SEMANAIS	1,5
ETCS/ CUADRIMESTRES	9	9	9	9	10	10	10	12	OBSERVACIÓNS	
DOCENTES	NOME E AELIDOS								MAIL/TEL/WEB	TITORÍA
	JUAN CARLOS DÍAZ ÁLVAREZ								juancarlosdiaz@csmvigo.com	Xoves, ás 12h
	IGNACIO FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ								ignacio_fernandez@csmvigo.com	Mércores, ás 8:30h

*Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, recibirán as clases das disciplinas de carácter individual no idioma especificado no seu acordo de Formación. Nas demais disciplinas, poderán recibir asistencia e orientación dos seus Titores nos "outros idiomas" citados nesta programación sen que iso implique que as clases sexan impartidas neses idiomas.

2. Descriptor e Competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)

DESCRIPTOR	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxía principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible, o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
XERAIS	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS
a) Dominar tecnicamente o instrumento na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.	T1, T2, T3, T13, X1, X3, X6, X8, X11, EI1, EI2, EI4, EI5, EI6
b) Adquirir hábitos de estudo correctos que permitan o desenvolvemento do sentido autocrítico, a capacidade de superación e a rendabilidade do tempo empregado.	T1, T3, T6, T15, T17, X1, X6, X8, X11, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI6
c) Interpretar o repertorio programado para o curso de maneira apropiada e coherente.	T6, T13, T15, T17, X3, X6, X8, X13, X21, EI1, EI2, EI4, EI5, EI10

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Exercicios e estudos para o dominio técnico do instrumento.	Traballo de exercicios de técnica. Estudos (bibliografía do cuadrimestre)	6
Estudo de obras	Obras (bibliografía do cuadrimestre)	10

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE		1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		OBSERVACIÓNS
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Presencial, semipresencial ou telemática	Actividades introdutorias	2	2	2	2	2	2	2	2	
	Clases Prácticas	24	24	24	24	24	24	24	24	
	Audicions	3	3	3	3	3	3	3	3	
	Titorias	1	1	1	1	1	1	1	1	
Non presenciais	Traballo Personal	240	240	240	240	270	270	270	90	
Total de horas cuadrimestrais		270	270	270	270	300	300	300	330	

6. Descriptores de Planificación

TIPO DE ACTIVIDADE	DESCRIPCIÓN DA METODOLOXÍA
Avaliación inicial	Realizarase nas primeiras sesións do curso de acordo co establecido nas instrucións do 31 de xullo de 2020, da Dirección Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2020-2021.
Clases prácticas	Revisión nos aspectos técnicos, formais, históricos, estilísticos ou artísticos no traballo realizado polo alumnado ao longo da semana.
Traballo individual	Pescuda de información, análise, dixitación ou memorización dos novos traballos musicais. Revisión do tempo, fraseo, dinámica s, ornamentación, articulación, carácter e demais recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda de novas tecnoloxías.
Audicions	Presentación en público do repertorio do curso e presenza como ointe nas audicions do Departamento de Vento metal. Cada alumno/a deberá interpretar un programa dunha duración de 20 minutos (+/- 5 minutos). A audición coincidirá co final do cuadrimestre en calendario proposto pola Xefatura de estudos.

7. Avaliación

ORDINARIA

(Con avaliación continua)

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Seguimento de traballo na aula	Valorarase a asistencia, a puntualidade e a actitude, así como o traballo semanal na aula, do dominio técnico e interpretativo co instrumento na execución do programa a estudar.	40%	T1, T3, T6, T15, T17, X1, X6, X8, X11, X24, E11, E12, E14, E15, E16
Audicions de aula	Valorarase o dominio técnico e a interpretación do programa a executar, reflectíndoa no caderno de profesor.	10%	T1, T2, T3, T13, X1, X3, X6, X8, X11, E11, E12, E14, E15, E16
Audicions públicas	Audición a solo ou con acompañamento de piano. Valorarase o dominio técnico e a interpretación do programa a executar, reflectíndoa no caderno de profesor. O programa a executar terá unha duración mínima de 10 minutos.	50%	T6, T13, T15, T17, X3, X6, X8, X13, X21, E11, E12, E14, E15, E10

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

ORDINARIA

(Adianto de convocatoria-exame Decembro)

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Exame	Presentarase ao exame un mínimo de 3 estudos dos programados no curso. Mostrarase fluidez e comprensión na lectura a primeira vista. Valorarase o dominio técnico e a interpretación do programa a executar, reflectíndoa no caderno de profesor/a.	40%	T1, T2, T3, T13, X1, X3, X6, X8, X11, E11, E12, E14, E15, E16
Audición pública	Audición a solo ou con acompañamento de piano. Valorarase o dominio técnico e a interpretación do programa a executar, reflectíndoa no caderno de profesor/a. O programa a executar será o programado no cuadrimestre correspondente. Este programa poderá ser modificado con previa solicitude do alumno/a e co visto bo do profesor/a.	60%	T6, T13, T15, T17, X3, X6, X8, X13, X21, E11, E12, E14, E15, E10

ALTERNATIVA

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Exame	Presentarase ao exame un mínimo de 3 estudos dos programados no curso. Mostrarase fluidez e comprensión na lectura a primeira vista. Valorarase o dominio técnico e a interpretación do programa a executar, reflectíndoa no caderno de profesor/a.	40%	T1, T2, T3, T13, X1, X3, X6, X8, X11, E11, E12, E14, E15, E16
Audición pública	Audición a solo ou con acompañamento de piano. Valorarase o dominio técnico e a interpretación do programa a executar, reflectíndoa no	60%	T6, T13, T15, T17, X3, X6, X8, X13, X21, E11,

	caderno de profesor/a. O programa a executar será o programado no cuadrimestre correspondente. Este programa poderá ser modificado con previa solicitude do alumno/a e co visto bo do profesor/a.		EI2, EI4, EI5, EI10
--	---	--	---------------------

NO CASO DE PERDA DA AVALIACIÓN CONTINUA**EXTRAORDINARIA**

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Exame	Presentaranse ao exame un mínimo de 3 estudos dos programados no curso. Mostrarase fluidez e comprensión na lectura a primeira vista. Valorarase o dominio técnico e a interpretación do programa a executar, reflectíndoa no caderno de profesor/a.	40%	T1, T2, T3, T13, X1, X3, X6, X8, X11, EI1, EI2, EI4, EI5, EI6
Audición pública	Audición a solo ou con acompañamento de piano. Valorarase o dominio técnico e a interpretación do programa a executar, reflectíndoa no caderno de profesor/a. O programa a executar será o programado no cuadrimestre correspondente. Este programa poderá ser modificado con previa solicitude do alumno/a e co visto bo do profesor/a.	60%	T6, T13, T15, T17, X3, X6, X8, X13, X21, EI1, EI2, EI4, EI5, EI10

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

8. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

9. Bibliografía, materiais e documentos**REFERENCIAS BÁSICAS**

Curso Cuadrimestre	TUBA BAIXA E CONTRABAIXA:	TUBA TENOR:
1º C u r s o	I <ul style="list-style-type: none"> 14 Estudos Característicos - J. B. Arban: nº 1 (7/X/22) 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut (en 3 8ª) nº 21 (18/XI/22) 12 Spezialstudien für Tuba - O. Maenz: nº 1 (21/X/22), 2 (2/XII/22) 20 Estudos Característicos - G. Fritze: nº 1 (7/X/22), 2 (18/XI/22) Low studes for tuba - Snedecor, P.: IV (4/XI/22) Suite nº 2 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> Preludio (21/X/22), Allemande (4/XI/22) Courante (02/XII/22) Concerto nº1 para trompa (I mov.) R. Strauss (tono orixinal, 8ª baixa) 	<ul style="list-style-type: none"> 14 Estudos Característicos - J. B. Arban: nº 1 (7/X/22) 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut (en 3 8ª) nº 21 (18/XI/22) Vingt Etudes M. Bitsch: nº 1 (21/X/22), 2 (2/XII/22) 36 Etudes T. Charlier nº: nº 2 (7/X/22), 4 (18/XI/22) 6 Études pour trompette, H. Tomassi.: 2 (4/XI/22) Suite nº 2 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> Preludio (21/X/22), Allemande (4/XI/22) Courante (02/XII/22) La gruta – D. Niñerola.
	II <ul style="list-style-type: none"> 14 Estudos Característicos - J. B. Arban: nº 2. (31/III/23) 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut: nº 23 (17/III/23) 12 Spezialstudien für Tuba - O. Maenz: nº 3 (17/III/23), 4 (17/III/23) 20 Estudos Característicos - G. Fritze: nº 4 (3/III/23), 6 (14/IV/23) Suite nº 2 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> Sarabande (17/III/23) Minuet I, II (3/III/23) Gigue (31/III/23) Suite nº1 "Effie Suite" - A. Wilder. Serenade nº 12 - V. Persichetti 	<ul style="list-style-type: none"> 14 Estudos Característicos - J. B. Arban: nº 2. (31/III/23) 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut: nº 23 (17/III/23) Vingt Etudes M. Bitsch: nº 3 (17/III/23), 6 (17/III/23) 36 Etudes T. Charlier: nº 5 (3/III/23), 6 (14/IV/23) Suite nº 2 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> Sarabande (17/III/23) Minuet I, II (3/III/23) Gigue (31/III/23) 1º Solo de Concurso - M. Yuste. Soliloquy - C. Wiggins.
2º C u r s o	III <ul style="list-style-type: none"> 14 Estudos Característicos - J. B. Arban: nº 4 (7/X/22) 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut (en 3 8ª) nº 26(18/XI/22) 12 Spezialstudien für Tuba - O. Maenz: nº 5 (21/X/22), 26(2/XII/22) 20 Estudos Característicos - G. Fritze: nº 7 (7/X/22), 8 (18/XI/22) Low studes for tuba - Snedecor, P.: XVII (4/XI/22) Suite nº 1 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> Preludio (21/X/22), 	<ul style="list-style-type: none"> 14 Estudos Característicos - J. B. Arban: nº 4 (7/X/22) 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut (en 3 8ª) nº 26 (18/XI/22) Vingt Etudes M. Bitsch: nº 5 (21/X/22), 6 (2/XII/22) 36 Etudes T. Charlier nº: nº 8 (7/X/22), 12 (18/XI/22) 6 Études pour trompette, H. Tomassi.: 3 (4/XI/22) Suite nº 1 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> Preludio (21/X/22),

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Allemande (4/XI/22) ○ Courante (02/XII/22) • Concerto - E. Gregson. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Allemande (4/XI/22) ○ Courante (02/XII/22) • Euphonium Concerto J. Horovitz. 	
IV	<ul style="list-style-type: none"> • 14 Estudios Característicos - J. B. Arban: nº 5. (31/III/23) • 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut: nº 27 (17/III/23) • 12 Spezialstudien für Tuba - O. Maenz: nº 7 (17/II/23), 8(17/III/23) • 20 Estudios Característicos - G. Fritze: nº 10 (3/III/23) , 12(14/IV/23) • Suite nº 1 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sarabande (17/II/23) ○ Minuet I, II (3/III/23) ○ Gigue (31/III/23) • Tres Romanzas - R. Schumann. • Monólogo nº 9 - E. V. Koch. 	<ul style="list-style-type: none"> • 14 Estudios Característicos - J. B. Arban: nº 5. (31/III/23) • 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut: nº 27 (17/III/23) • Vingt Etudes M. Bitsch: nº 7 (17/II/23), 10 (17/III/23) • 36 Etudes T. Charlier: nº 20 (3/III/23) , 23 (14/IV/23) • Suite nº 1 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sarabande (17/II/23) ○ Minuet I, II (3/III/23) ○ Gigue (31/III/23) • Concerto for Euphonium - A. Ponchielli. • Three Euphonics - H.J. Buss 	
3º C u r s o	V	<ul style="list-style-type: none"> • 14 Estudios Característicos - J. B. Arban: nº 7 (7/X/22) • 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut (en 3 8ª) nº 29 (18/XI/22) • 12 Spezialstudien für Tuba - O. Maenz: nº 11 (21/X/22) • 20 Estudios Característicos - G. Fritze: nº 13 (7/X/22) • Low studes for tuba - Snedecor, P.: XVIII (4/XI/22) • Suite nº 3 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Preludio (21/X/22), ○ Allemande (4/XI/22) ○ Courante (02/XII/22) • Sonata - B. Broughton. • Capriccio - K. Penderecki (2/XII/22) 	<ul style="list-style-type: none"> • 14 Estudios Característicos - J. B. Arban: nº 7 (7/X/22) • 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut (en 3 8ª) nº 29 (18/XI/22) • Vingt Etudes M. Bitsch: nº 8 (21/X/22) • 36 Etudes T. Charlier: nº: nº 13 (7/X/22) • 6 Études pour trompette, H. Tomassi.: 4 (4/XI/22) • Suite nº 3 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Preludio (21/X/22), ○ Allemande (4/XI/22) ○ Courante (02/XII/22) • Euphonium Concerto - V. Cosma. • Rabecando – F. Deddos (2/XII/22)
	VI	<ul style="list-style-type: none"> • 14 Estudios Característicos - J. B. Arban: nº 10 (31/III/23) • 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut: nº 33 (17/III/23) • 12 Spezialstudien für Tuba - O. Maenz: nº 12 (17/II/23) • 20 Estudios Característicos - G. Fritze: nº 17 (3/III/23) , 19 (17/III/23) • Suite nº 3 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sarabande (17/II/23) ○ Minuet I, II (3/III/23) ○ Gigue (31/III/23) • Concerto - V. Williams. • Triumph of the Demon Go - J. Stevens 	<ul style="list-style-type: none"> • 14 Estudios Característicos - J. B. Arban: nº 10. (31/III/23) • 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut: nº 33 (17/III/23) • Vingt Etudes M. Bitsch: nº 13 (17/II/23) • 36 Etudes T. Charlier: nº 27 (3/III/23) , 34 (14/IV/23) • Suite nº 3 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sarabande (17/II/23) ○ Minuet I, II (3/III/23) ○ Gigue (31/III/23) • Euphonium Music - B. Bowen. • Soliloquies - J. Stevens
4º C u r s o	VII	<ul style="list-style-type: none"> • 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut (en 3 8ª) nº 34 (7/X/22) • 12 Spezialstudien für Tuba - O. Maenz: nº 9 (02/XII/22) • Low studes for tuba - Snedecor, P.: XX (18/XI/22) • Suite nº 4 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Preludio (21/X/22), • Escenas Latinas - E. Crespo • Salve Venere, Salve Marte - J. Stevens 	<ul style="list-style-type: none"> • 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut (en 3 8ª) nº 34 (7/X/22) • Vingt Etudes M. Bitsch: nº 17 (02/XII/22) • 6 Études pour trompette, H. Tomassi.: 5 (18/XI/22) • Suite nº 4 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Preludio (21/X/22), • Symphonic Variants J. Curnow. • Cascades – A. Vizzutti
	VIII	<ul style="list-style-type: none"> • 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut: nº 37 (17/III/23) • 12 Spezialstudien für Tuba - O. Maenz: nº 10 (17/II/23) • Suite nº 3 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Minuet I, II (3/III/23) ○ Gigue (31/III/23) • Sonata del Ángel Caído - Ferrer Ferrán. • Parable - V. Persichetti 	<ul style="list-style-type: none"> • 120 Melodius Etudes for Trombone (Book One) M. Bordogni, trasc: J. Rochut: nº 37 (17/III/23) • Vingt Etudes M. Bitsch nº 19 (17/II/23) • Suite nº 3 para Cello - J. S. Bach: <ul style="list-style-type: none"> ○ Minuet I, II (3/III/23) ○ Gigue (31/III/23) • Euphonium Concerto - V. Golland. • Blue Lake Fantasies - D. Guilligham.

Observacións: os estudos e obras aquí marcados poden ser cambiados por outros de nivel similar, previa solicitude do alumnado e co visto bo do profesor/a.

Temporalización: Os estudos ou obras que teñen unha data referenciada o lado deben de ser interpretados en clase con a data límite marcada. Todos aqueles que non sexan traballados e teñan o visto bo por parte do profesor/a deben ser interpretados na última clase do cuadrimestre na clase, independentemente que podan ser pedidos tamén no exame de cuadrimestre correspondente.

As obras que non están asociadas a unha data deben de ser traballadas e ter o visto bo do docente antes da audición na que vaian ser interpretadas.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

TUBA JOURNAL

BRAS BULLETIN
TUBA FAMILY
SONG AND WIND
ALSO SPRACH ARNOLD JACOBS
AETYB
ITEA
GRAVISSIMOFESTIVAL

10. Observacións

O titulado/a superior en música, especialidade de interpretación, deberá ser un/unha profesional cualificado/a cun dominio completo das técnicas de interpretación do instrumento e o seu repertorio, e se é o caso, de instrumentos complementarios.

Deberá estar preparado/a para exercer un labor interpretativo de alto nivel de acordo coas características da súa modalidade e especialización, tanto no papel de solista coma formando parte dun conxunto, así como, se é o caso, na súa condición de intérprete acompañante de música e de danza. Deberá coñecer as características técnicas e acústicas do seu instrumento, afondando no seu desenvolvemento histórico.

Deberá ter formación para o exercicio da análise e do pensamento musical, e dispoñer dunha sólida formación metodolóxica e humanística que lle axude na tarefa de investigación afin ao exercicio da súa profesión.

Programación Docente de Tuba

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA											REPERTORIO DE ORQUESTRA E INSTRUMENTOS AFÍNS (I-VI)										
ESPECIALIDADE				INTERPRETACIÓN						ITINERARIO				TUBA							
CARÁCTER				Obrigatoria obligatoia específica						TIPO DE CLASES				Colectiva							
DEPARTAMENTO				VENTO METAL						XEFE/A DO DEPARTAMENTO				Juan Carlos Díaz Álvarez							
CURSOS				1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA				Juan Carlos Díaz Álvarez Ignacio Fernández Rodríguez					
CUADRIMESTRE				I	II	I	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase				1					
ETCS/ CUADRIMESTRE				3	3	3	3	3.5	3.5	-	-	Observacións									
DOCENTES				NOME E APELIDOS						MAIL/TEL/WEB				TITORÍA							
				Juan Carlos Díaz Álvarez						juancarlosdiaz@csmvigo.com				Xoves, ás 12:00h							
				Ignacio Fernández Rodríguez						ignacio_fernandez@csmvigo.com				Mércores, ás 8:30h							

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo e práctica da literatura orquestral. Afondamento, de ser o caso, dos roles de cada instrumento dentro da sección. Desenvolvemento, de ser o caso, das capacidades técnicas e expresivas dos instrumentos afíns. Estudo da práctica dos instrumentos afíns, de ser o caso, no repertorio orquestral.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior e, para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e contidos do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A relación natural que se establece entre os contidos propios e os contidos das disciplinas de Instrumento, Orquestra e Música de Cámara. O grao de complementariedade entre as disciplinas anteditas creará unha base firme para o futuro musical e profesional do alumno/a.
TRANSVERSAIS	T1, T3, T6, T13.
XERAIS	X3, X6, X8, X10, X11, X15
ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI3, EI4, EI5, EI8, EI9, EI10

3. Obxectivos

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS
a) Dominar tecnicamente o instrumento na execución de estratos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.	T1, T3, T6, T13, X3, X8, X10, X11, X15, EI1, EI2, EI3, EI8, EI10
b) Coñecer a situación histórica do instrumento en cada obra e elaborar a partir dela un criterio interpretativo.	T3, T6, X3, X6, X8, X10, X11, EI3, EI4, EI5, EI8, EI9
c) Interpretar o repertorio programado para o curso de maneira apropiada e coherente.	T1, T3, T6, T13, X3, X6, X8, X11, X15, EI1, EI2, EI3, EI4, EI5, EI8, EI9, EI10

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS POR CUADRIMESTRE
Destrezas técnicas e musicais do instrumento.	Traballo de exercicios básicos de técnica (calidade sonora, ritmo, afinación, balance, articulación...)	5
Estratos e fragmentos do repertorio orquestral e de banda	Obras (marcadas na bibliografía cuadrimestral) (7.1)	10
Principios interpretativos e convencionalismos para a interpretación do repertorio de diferentes épocas.	Audicións de obras marcadas na bibliografía cuadrimestral (7.2)	1

Total de sesións por cuadrimestre **16**

5. Planificación Docente e Metodoloxía

CUADRIMESTRE I-IV

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introductorias	1		1
Exposición maxistral	3		3
Exposición práctico-teórica	12		12
Práctica individual		47	47
Investigación por parte do alumno acerca do repertorio orquestral		25	25
Audición e exame	2		2
TOTAL HORAS			90

CUADRIMESTRE V-VI

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introductorias	1		1
Exposición maxistral	3		3
Exposición práctico-teórica	12		12
Práctica individual		67	67
Investigación por parte do alumno acerca do repertorio orquestral		20	20
Audición e exame	2		2
TOTAL HORAS			105

6. Avaliación

ORDINARIA (con avaliación continua)

CONTÍNUA	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Traballo de estratos na aula: (escenario presencial, semipresencial ou non presencial, de acordo coa situación sanitaria derivada da COVID-19)	Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.	40%	T1, T3, T6, T13, E5, E8, E9, E10, X6, X8 X10
Comentario escrito do repertorio traballado no cuadrimestre: (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Mostrar un coñecemento dos diferentes convencionalismos interpretativos e da historia da tuba/bombardino na orquestra e na banda, do repertorio, da función da mesma no conxunto, do trato que lle otorga cada compositor/a e do estilo interpretativo da mesma.	20%	T1, T3, X3, X11, X15, E6, E8, E9
Audición pública: (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Interpretación estratos.	40%	T6, T13, X3, X11, E1, E2, E3, E4, E5, E8, E9, E10

***As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.**

ORDINARIA (Adianto de convocatoria – Exame Decembro)

Comentario escrito do repertorio traballado no cuadrimestre: (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Mostrar un coñecemento dos diferentes convencionalismos interpretativos e da historia da tuba/bombardino na orquestra e na banda, do repertorio, da función da mesma no conxunto, do trato que lle otorga cada compositor/a e do estilo interpretativo da mesma.	20%	T1, T3, T6, T13, X3, X11, X15, E6, E8, E9
Exame de estratos: (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Interpretación estratos.	80%	T1, T3, X3, X6, X8 X10, X11, E1, E2, E3, E4, E5, E8, E9, E10

ALTERNATIVA (Perda de avaliación continua)

Comentario escrito do repertorio traballado no cuadrimestre: (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Mostrar un coñecemento dos diferentes convencionalismos interpretativos e da historia da tuba/bombardino na orquestra e na banda, do repertorio, da función da mesma no conxunto, do trato que lle otorga cada compositor/a e do estilo interpretativo da mesma.	20%	T1, T3, T6, T13, X3, X11, X15, E6, E8, E9
Exame de estratos: (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade,	Interpretación estratos.	80%	T1, T3, X3, X6, X8 X10, X11, E1, E2, E3, E4, E5, E8, E9, E10

realizarse o exame a través de vídeo chamada)			
EXTRAORDINARIA			
FERRAMENTAS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Comentario escrito do repertorio traballado no cuadrimestre: (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Demostrar un coñecemento dos diferentes convencionalismos interpretativos e da historia da tuba/bombardino na orquestra e na banda, do repertorio, da función da mesma no conxunto, do trato que lle otorga cada compositor/a e do estilo interpretativo da mesma.	20%	T1, T3, T6, T13, X3, X11, X15, E6, E8, E9
Exame de estratos: (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Interpretación estratos.	80%	T1, T3, X3, X6, X8 X10, X11, E1, E2, E3, E4, E5, E8, E9, E10
Observacións: O comentario ou análise correspondente a cada obra que se reflicte na programación entregarase en papel, escrito en bolígrafo azul ou negro, na semana que se traballa por primeira vez, e terá unha extensión mínima dunha carilla dun folio DIN_A4			

7. Bibliografía, materiais e documentos.

ESTRATOS		
	TUBA BAIXA E CONTRABAIXA:	TUBA TENOR:
I cuadrimestre	Repertorio de Orquestra Bruckner, A. Sinfonía nº 7 Hindemith, P. Sinfonische Metarmorphosen Turandot. Mahler, G. Sinfonía nº 1, 3º mov. Prokofieff, S. Romeo and Julia, op.642. Repertorio de Banda Tschaikowsky, P. I. 1812	Repertorio de Orquestra Mussorgsky/ Ravel Cuadros de una Exposición, Bydlo Holst: The Planets Repertorio de Banda Shostakovich, D. Festive Overture Holst, G. Second Suite Holst: First Suite in Eb for Military Band Rossini: Guillermo Tell
II cuadrimestre	Repertorio de Orquestra Prokofieff, S. Sinfonía nº 5, op.100 Tschaikowsky, P. I. Sinfonía nº 4, op.36 Wagner, R. Maestros Cantores de Nuremberg (Obertura) Repertorio de Banda Schubert, F. Sinfonía Incompleta Rossini Guillermo Tell	Repertorio de Orquestra Mahler, G. Sinfonía nº 7 Strauss, R. Don Quixote Repertorio de Banda Weber Oberon Taléns, R. Cancóns de Mare Tschaikowsk., P. I.: 1812 Rossini La Gazza Ladra
III cuadrimestre	Repertorio de Orquestra Berlioz, H. Sinfonía Fantástica, op.14 Berlioz, H. Fausts Verdammnis, op.24 Berlioz, H. Romeo and Julia, op.17 Mendelssohn, F. Ein Sommernachtstraum, Overture, op.21 Mussorgsky / Ravel Cuadros de una Exposición, Bydlo Repertorio de Banda Usandizaga, J. M. Las golondrinas Vives, A. Maruxa	Repertorio de Orquestra Mussorgsky/ Ravel Cuadros de una Exposición, Bydlo Shostakovich, D. L'age d'or Repertorio de Banda Shostakovich, D. Festive Overture Rossini: Guillermo Tell Larregla: ¡Viva Navarra! Usandizaga, J. M. Las golondrinas
IV cuadrimestre	Repertorio de Orquestra Wagner, R. Eine Faust, Ouverture Mahler, G. Sinfonía nº 2 Respighi, O. Fountains of Rome Wagner, R. Lohengrin Wagner, R. Ride of the Wakyrnes Repertorio de Banda Mendelssohn, F. La Gruta del Fingal Gomez, J. Maese Perez el Organista Arriaga, J. C. Los Esclavos Felices	Repertorio de Orquestra Mahler, G. Sinfonía nº 7 Strauss, R. Ein Heldenleben Repertorio de Banda Tschaikowsk., P. I.: 1812 Rossini La Gazza Ladra Giménez: La Boda de Luis Alonso Barbieri El Barberillo de Lavapies
V cuadrimestre	Repertorio de Orquestra Bartók, B. Concerto para Orquestra Mahler, G. Sinfonía nº 2. Tschaikowsky, P. I. Sinfonía nº 4, op.36 Wagner, R. Ride of the Wakyrnes Strawinsky, I. Petruschka, ballet Strauss, R. Ein Heldenleben, op.40 Repertorio de Banda Percy A. Grainger Lincolnshire Posy (II. III. mov) Olivier Waespi Audivi Media Nocte	Repertorio de Orquestra Strauss, R. Don Quixote Strauss, R. Ein Heldenleben Repertorio de Banda Barbieri El Barberillo de Lavapies Olivier Waespi Audivi Media Nocte Mendelssohn, F. La Gruta del Fingal
VI cuadrimestre	Repertorio de Orquestra Strauss, R. Also sprach Zarathustra, op.30 Strauss, R. Hill Eulenspiegel lustige Streiche, op.28	Repertorio de Orquestra Mahler, G. Sinfonía nº 7 Holst: The Planets

	Holst, G. The Planets Gershwin, G. An American in Paris Repertorio de Banda Barnes, J. Sinfonía nº 3. Barnes, J. Fantasy Variations	Repertorio de Banda Alonso, F. La Parranda Barnes, J. Fantasy Variations Serrano, J. La Canción del Olvido
Observacións: as obras e estratos aquí marcados poden ser cambiados por outros dun nivel similar previo o visto bo do profesor.		

8. ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

9. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

10. Observacións

O titulado/a superior en música, especialidade de interpretación, deberá ser un/unha profesional cualificado/a cun dominio completo das técnicas de interpretación do instrumento e o seu repertorio, e se é o caso, de instrumentos complementarios.

Deberá estar preparado/a para exercer un labor interpretativo de alto nivel de acordo coas características da súa modalidade e especialización, tanto no papel de solista coma formando parte dun conxunto, así como, se é o caso, na súa condición de intérprete acompañante de música e de danza. Deberá coñecer as características técnicas e acústicas do seu instrumento, afondando no seu desenvolvemento histórico.

Deberá ter formación para o exercicio da análise e do pensamento musical, e dispoñer dunha sólida formación metodolóxica e humanística que lle axude na tarefa de investigación afín ao exercicio da súa profesión.

Programación Docente de Tuba

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA		HISTORIA DOS INSTRUMENTOS								
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN							ITINERARIO	TUBA	
CARÁCTER	MATERIA OBRIGATORIA ESPECÍFICA							TIPO DE CLASES	Colectiva	
DEPARTAMENTO	VENTO METAL							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Juan Carlos Díaz Álvarez	
CURSOS	1.º curso	2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Juan Carlos Díaz Álvarez Ignacio Fernández Rodríguez	
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE						3			Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Juan Carlos Díaz Álvarez				juancarlosdiaz@csmvigo.com				Xoves, ás 12h	
	Ignacio Fernández Rodríguez				ignacio_fernandez@csmvigo.com				Mércores, ás 8:30h	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo da evolución histórica do instrumento propio e os afíns a este. Coñecemento das características construtivas, funcionamento acústico e posibilidades técnicas e expresivas con relación ao repertorio.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A través da práctica interpretativa do instrumento conséguese integrar e poñer en práctica aspectos musicais e teóricos presentes nos estudos de música superiores, colaborando ao desenvolvemento da capacidade analítica, do coñecemento do repertorio do propio instrumento e da evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, T13
XERAIS	X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25
ESPECÍFICAS	EI2, EI4, EI6

3. Obxectivos

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS
a. Coñecer a historia e a evolución da tuba e dos instrumentos afíns.	T1, T2, T6, T7, T8, X9, X10, X15, X20, X25, EI2, EI6
b. Coñecer ás características construtivas, acústicas e musicais que ten a tuba/bombardino.	T1, T3, T4, T7, T8, T10, T13, X9, X10, X12, X14, X25, EI4, EI6

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS POR CUADRIMESTRE
Evolución histórica da tuba.	Nacemento e evolución da tuba e instrumentos afíns.	7
Características construtivas e acústicas da tuba.	Nocións básicas acústica e das características construtivas e sonoras da tuba.	5
Recursos e posibilidades interpretativos da tuba e o seu uso no repertorio.	Posibilidades interpretativas e musicais da tuba e o seu uso por parte dos compositores/as.	4
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Planificación Docente e Metodoloxía			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introductorias	2		2
Exposición Maxistral	10		10
Exposición teórico-práctica	4		4
Práctica individual			
Elaboración do portafolios do alumno/a		72	72
Exame	2		2
TOTAL HORAS			90
6. Avaliación			
ORDINARIA			
CONTÍNUA	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Portafolios do alumno/a	O portafolios ou carpeta inclúe todo o tratado na clase e todo o traballo do alumno/a na clase.	100%	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, T13, X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25, EI2, EI4, EI6
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.			
ALTERNATIVA	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame escrito	Sobre os temas tratados na clase (ver bibliografía de referencia)	100%	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, T13, X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25, EI2, EI4, EI6
ORDINARIA (Decembro) e/ou EXTRAORDINARIA			
FERRAMENTAS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Exame escrito	Sobre os temas tratados na clase (ver bibliografía de referencia)	100%	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, T13, X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25, EI2, EI4, EI6
Portafolios: É unha carpeta ou arquivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno/a nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno/a. O portafolios ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno/a.			
7. Bibliografía, materiais e documentos.			
<ul style="list-style-type: none"> • Bevan, C. (1978). The Tuba Family. Londres: Faber and Faber. • Bevan, C. (1996). A brief history of the tuba. En Winston Morris, R. y Goldstein, E, R. (Coord.): The Tuba Source Book, 1-10. Indianapolis: Indiana University Press Bloomington. • Bevan, C. (1997). The low brass. En Herbert, T. y Wallace, J. (Edit.). Brass Instruments, 143-156. Cambridge: Cambridge University Press. • Nelson, B. (2006): Also Sprach Arnold Jacobs. A developmental guide for brass wind musicians. Mindelheim (Alemania): Polymnia Press. • Phillips, H. y Winkle, W. (1992). The Art of Tuba and Euphonium. New Jersey: Summy-Birchard Inc. 			
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
8. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS		
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.		
9. Observacións			
O titulado/a superior en música, especialidade de interpretación, deberá ser un/unha profesional cualificado/a cun dominio completo das técnicas de interpretación do instrumento e o seu repertorio, e se é o caso, de instrumentos complementarios. Deberá estar preparado/a para exercer un labor interpretativo de alto nivel de acordo coas características da súa modalidade e especialización, tanto no papel de solista coma formando parte dun conxunto, así como, se é o caso, na súa condición de intérprete acompañante de música e de danza. Deberá coñecer as características técnicas e acústicas do seu instrumento, afondando no seu desenvolvemento histórico. Deberá ter formación para o exercicio da análise e do pensamento musical, e dispoñer dunha sólida formación metodolóxica e humanística que lle axude na tarefa de investigación afin ao exercicio da súa profesión.			

Programación Docente de TUBA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA		PEDAGOXÍA E DIDÁCTICA INSTRUMENTAL								
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN							ITINERARIO	TUBA	
CARÁCTER	B) Obrigatoria							TIPO DE CLASES	Colectiva	
DEPARTAMENTO	VENTO METAL							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Juan Carlos Díaz Álvarez	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Juan Carlos Díaz Álvarez Ignacio Fernández Rodríguez
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE							3		Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Juan Carlos Díaz Álvarez				juancarlosdiaz@csmvigo.com				Xoves, ás 12h	
	Ignacio Fernández Rodríguez				ignacio_fernandez@csmvigo.com				Mércores, ás 8:30h	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Preparación para a práctica docente. Desenvolvemento da capacidade de transmisión dos coñecementos adquiridos. Estudo das estratexias e recursos didácticos necesarios para a docencia.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os adquiridos nas diferentes disciplinas da especialidade.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A disciplina ten relación directa con disciplinas propias de interpretación (instrumento/canto, repertorio, música de cámara e orquestra/coro). ^{[1][2]} A Pedagogía e didáctica instrumental debe capacitar ao alumno/a para o seu futuro como docente, conseguindo transmitir a técnica instrumental/vocal adquiridas, así como as características do repertorio e estilo de interpretación.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T8, T15
XERAIS	X5, X10, X19, X24, X25, X26
ESPECÍFICAS	E16

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS
Fomentar no alumno/a o interese pola ensinanza do seu propio instrumento.	T1, T2, T3, T8, T15, X10, X19, X24, X25, X26, E16
Coñecer as metodoloxías existentes para a ensinanza do instrumento/canto	T1, T2, T4, X19, X24, X25, E16
Elaborar e recompilar material de traballo axeitado para os diferentes niveis do ensino do instrumento/canto.	T1, T2, T4, T15, X5, X19, X24, X25, X26, E16
Coñecer a lexislación vixente a nivel autonómico referente ás ensinanzas de música, co fin de aplicala na elaboración de programacións didácticas, a largo e curto prazo, nos diferentes niveis de ensino.	T1, T2, T3, T4, T8, T15, X5, X10, X19, X24, X25, X26, E16
Desenvolver estratexias de ensinanza, mostrando a capacidade de análise, e aportando solucións distintas segundo os problemas de cada alumno/a.	T1, T3, T8, T15, X10, X19, X26, E16
Utilizar as TIC en beneficio do seu estudo e dos futuros alumnos/as, para consulta e elaboración de material didáctico, así como ferramentas pedagóxicas	T1, T2, T4, T15, X5, X24, X25, E16

4. Contidos

TEMAS		DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	Coñecemento da orixe e evolución dos diversos sistemas pedagóxicos	1.1 Estudo do orixe dos sistemas pedagóxicos máis importantes 1.2 Estudo da evolución dos sistemas pedagóxicos	2
II	Estudo da evolución da metodoloxía dos instrumentos de Vento-Metal nas distintas épocas	2.1 Estudo dos diferentes aspectos metodolóxicos de cada país 2.2 Estudo da evolución pedagóxica do ensino dos instrumentos de Vento-Metal 2.3 Estudo da evolución metodolóxica na historia dos instrumentos de Vento-Metal	2
III	Investigación da metodoloxía y pedagogía no ámbito do ensino actual	3.1 Coñecemento da pedagogía y metodoloxía actual no ámbito de Galicia 3.2 Coñecemento da pedagogía actual no ámbito nacional 3.3 Coñecemento da pedagogía actual en distintos países	2
IV	Coñecemento da lexislación actual que regula o ensino musical	4.1. Estudo das leis e reais decretos que rexen os ensinos musicais 4.2. Lexislación no ámbito dos conservatorios de música	3
V	Programacións didácticas	5.1. Coñecemento das programacións didácticas dos Conservatorios de Galicia 5.2. Elaboración dunha programación didáctica	4
VI	Unidades didácticas	6.1. Coñecemento das unidades didácticas 6.2. Elaboración dunha unidade didáctica	3
Total de sesións por cuadrimestre			16

5. Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE		1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		OBSERVACIÓNS
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Presenciais	Clases prácticas							16		
	Traballos							2		
Non presenciais	Traballo persoal							72		
Total de horas cuadrimestrais								90		

6. Descriptores de Planificación

TIPO DE ACTIVIDADE	DESCRIPCIÓN DA METODOLOXÍA
Clases prácticas	Trátase de actividades encamiñadas a explicación dos contidos técnicos e métodos a practicar nas diferentes sesións, e tamén as actividades de explicación dos libros e fontes coas que traballaremos. Exposición y explicación dos contidos por parte do docente. Instrucións sobre fontes de información para o estudo da literatura.
Traballos	Traballos a presentar polo alumno/a da materia e propostos polo profesor. Elaboración dunha programación didáctica segundo as instrucións do profesor. Elaboración dunha unidade didáctica segundo as instrucións do profesor.
Traballo persoal	Tempo de investigación de información adicional ao traballo de aula propostos polo profesor. Tempo de elaboración dos traballos propostos polo profesor.

7. Avaliación

ORDINARIA			
CONTÍNUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Clases prácticas	Atención, comprensión e participación na clase. Realizar tarefas sobre a familia instrumental e a súa evolución didáctica ao longo da historia e de diferentes estilos musicais, así como as distintas escolas do instrumento e innovacións acontecidas. Mostrar o coñecemento das características referidas ás diferentes escolas de vento-metal dende o barroco ata a actualidade.	40%	T1, T2, T8, T15, X5, X10, X25, X26, E16
Traballo académico	Elaboración dunha unidade didáctica de grado elemental ou profesional da especialidade de tuba para un conservatorio de música profesional de Galicia.	60%	T1, T2, T3, T4, X5, X10, X19, X24, X26, E16

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

ORDINARIA (Decembro) E/OU EXTRAORDINARIA			
ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
	Ver avaliación extraordinaria		

ORDINARIA (Decembro) E/OU EXTRAORDINARIA			
FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Exame escrito	1. Demostrar os coñecementos relativos á orixe e evolución dos sistemas pedagóxicos. 2. Demostrar o coñecemento das características metodolóxicas do ensino da tuba. Demostrar o coñecemento da pedagogía y metodoloxía no ámbito de Galicia.	40%	T1, T2, T8, T15, X5, X10, X25, X26, E16

	3. Coñecemento da lexislación vixente referida ao ensino da tuba nos conservatorios.		
Traballo académico	Elaboración dunha unidade didáctica de grado elemental ou profesional da especialidade de tuba para un conservatorio de música profesional de Galicia.	60%	T1, T2, T3, T4, X5, X10, X19, X24, X26, E16

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

8. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

9. Bibliografía, materiais e documentos

CEBRIÁ, P., ORTEGA, R.J., FERNÁNDEZ, J.E.: A clase colectiva para instrumentos de vento. Fundamentos básicos para a súa programación, orientación e avaliación. Mundimúsica Garijo. Madrid 1996

ESCRIBANO, A.: Aprender a ensinar, fundamentos de didáctica xeral. Universidade de Castela A Mancha. Cuenca 2008

JURADO, J.: Guía para a programación didáctica e as unidades didácticas. Dos Acordes

LOZANO, J.: Bases psicolóxicas e deseño curricular para o grado elemental de música.

MICHELS, U.: Atlas de Música. alianza música, 1992.

Lexislación dos conservatorios de Galicia

10. Observacións

Será aplicable a esta Programación Docente a lexislación vixente así como as normas que a regulan.

Programación Docente de Tuba

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA										TÉCNICAS DE CONTROL EMOCIONAL E CORPORAL	
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN							ITINERARIO	TUBA		
CARÁCTER	MATERIA OBRIGATORIA ESPECÍFICA							TIPO DE CLASES	Colectiva		
DEPARTAMENTO	VENTO METAL							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Juan Carlos Díaz Álvarez		
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Juan Carlos Díaz Álvarez Ignacio Fernández Rodríguez	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII			
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1	
ETCS/ CUADRIMESTRE				2					Observacións		
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA		
	Juan Carlos Díaz Álvarez				juancarlosdiaz@csmvigo.com				Xoves, ás 12h		
	Ignacio Fernández Rodríguez				ignacio_fernandez@csmvigo.com				Mércores, ás 8:30h		

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Cofiecermento básico da estrutura e función do aparato locomotor e do sistema nervioso. Desenvolvemento de hábitos posturais correctos que minimicen o risco durante a interpretación. Técnicas de respiración, relaxación, autocontrol, optimización da enerxía muscular, concentración e memoria aplicadas ao estudo e á actuación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A relación natural que se establece entre os contidos propios e os contidos das disciplinas de Instrumento, Orquestra e Música de Cámara.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T7, T11, T13, T15
XERAIS	X8, X21, X24, X25
ESPECÍFICAS	EI4, EI6, EI8, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS
a) Fomentar no alumno/a o interese pola súa posición corporal, pola interiorización de mente e corpo.	T1, T2, T3, T11, T13, T15, X8, X21, X24, EI6, EI8, EI10
b) Adquirir cofiecermento da importancia do uso axeitado do corpo no acadamento dunha correcta execución musical, na que se amose seguridade e control da situación.	T1, T2, T3, T6, T7, T15, X8, X21, X24, EI4, EI6, EI10
c) Coñecer a estrutura e funcionamento do aparello locomotor e do sistema nervioso.	T1, T2, T3, T6, T11, T13, T15, X8, X2, EI4, EI6, EI10
d) Investigar sobre aqueles aspectos individuais do alumno/a que propicien inseguridades á hora da interpretación en público.	T1, T6, T7, T11, T13, T15, X8, X21, X24, X25, EI10
e) Adquirir unha rutina de exercicios tanto fisicos como mentais que faciliten o coidado do aparello locomotor, relacionado co desenvolvemento da súa actividade artística.	T1, T2, T3, T6, T7, T13, T15, X8, X21, X25, EI4, EI6

4. Contidos		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS POR CUADRIMESTRE
O movemento corporal. ^{[1][2]} A expresión corporal.	Nocións básicas de anatomía corporal.	5
Preparación física para a actuación en público. ^{[1][2]} Metodoloxía de traballo autónomo.	Técnicas de respiración, relaxación, autocontrol, optimización da enerxía muscular. ^{[1][2]} Técnicas eficaces de estudo.	7
Preparación psíquica.	Técnicas de concentración e memoria aplicadas ao estudo e á actuación en público.	4
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Planificación Docente e Metodoloxía			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición teórico-práctica	22		22
Lectura guiada e comentarios de fontes	10		10
Práctica individual		18	18
Pescuda de información		8	8
Audición e exame	2		2
TOTAL HORAS			60

6. Avaliación			
ORDINARIA			
CONTÍNUA	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Portafolios do alumno/a	Coñecer e usar hábitos corporais correctos. ^{[1][2]} Coñecer e usar técnicas de relaxación e control mental e corporal para preparar, controlar e dominar a execución solista en público.	100%	T1, T2, T3, T6, T7, T11, T13, T15, X8, X21, X24, X25, E14, E16, E18, E110
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.			
ALTERNATIVA	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame escrito	Coñecer e usar hábitos corporais correctos. ^{[1][2]} Coñecer e usar técnicas de relaxación e control mental e corporal para preparar, controlar e dominar a execución solista en público.	100%	T1, T2, T3, T6, T7, T11, T13, T15, X8, X21, X24, X25, E14, E16, E18, E110
NO CASO DE PERDA DA AVALIACIÓN CONTINUA			
FERRAMENTAS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Exame escrito	Coñecer e usar hábitos corporais correctos. Coñecer e usar técnicas de relaxación e control mental e corporal para preparar, controlar e dominar a execución solista en público.	100%	T1, T2, T3, T6, T7, T11, T13, T15, X8, X21, X24, X25, E14, E16, E18, E110

Portafolios: É unha carpeta ou arquivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno/a nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno/a. O portafolios ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno/a.

7. Bibliografía, materiais e documentos.

- Frederiksen, B. (1996). Arnold Jacobs: Song and Wind. Bloomington (EEUU): Windsong Press Limited.
- García, Rafael (2013). Técnica Alexander para músicos. Robinbook, s.l., Barcelona
- García, Rafael (2015). Cómo preparar con éxito un concierto o audición. Redbook ediciones, s.l., Barcelona
- Dalia, Guillermo (2004). Cómo superar la ansiedad escénica en músicos. Ideamúsica Editores, s.l. Madrid

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

8. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

9. Observacións

O titulado/a superior en música, especialidade de interpretación, deberá ser un/unha profesional cualificado/a cun dominio completo das técnicas de interpretación do instrumento e o seu repertorio, e se é o caso, de instrumentos complementarios.

Deberá estar preparado/a para exercer un labor interpretativo de alto nivel de acordo coas características da súa modalidade e especialización, tanto no papel de solista coma formando parte dun conxunto, así como, se é o caso, na súa condición de intérprete acompañante de música e de danza. Deberá coñecer as características técnicas e acústicas do seu instrumento, aprofundando no seu desenvolvemento histórico.

Deberá ter formación para o exercicio da análise e do pensamento musical, e dispoñer dunha sólida formación metodolóxica e humanística que lle axude na tarefa de investigación afín ao exercicio da súa profesión.